

โครงการป้องกันโรคไข้เลือดออกแบบบูรณาการ ตำบลวัดจันทร์ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๐

หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกนับเป็นปัญหาสาธารณสุขไทยตลอดมา เพราะไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่สร้างความสูญเสียชีวิตและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่ทุกฝ่ายได้ช่วยกันรณรงค์ป้องกันและควบคุมมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกไม่ได้ลดลงมากนัก ยังคงเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศเรื่อยมา

จังหวัดสงขลา เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง จาก ข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รง.๕๐๖) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม -๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีผู้ป่วยไข้เลือดออก ๓,๕๕๐ ราย คิดเป็นอัตราการป่วย ๒๕๒.๕๐ ต่อประชากรแสนคน มีผู้เสียชีวิต ๘ ราย อัตราตาย ๐.๕๗ ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๒๓ กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ กลุ่มอายุ ๑๐-๑๔ ปี รองลงมา คือ ๕-๙ ปี และพบมากในกลุ่มนักเรียน อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอคลองหอยโข่ง รองลงมา อำเภอจะนะและนาทวี ตามลำดับ และอำเภอสทิงพระ ก็เป็นอีกอำเภอหนึ่งที่มีการระบาดอย่างต่อเนื่อง จาก ข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รง.๕๐๖) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสทิงพระ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผู้ป่วยไข้เลือดออก ๒๐ ราย คิดเป็นอัตราการป่วย ๔๐.๙๕ ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ กลุ่มอายุ ๑๐-๑๔ ปี รองลงมา คือ ๕-๙ ปี และพบมากในกลุ่มนักเรียนจะเห็นได้ว่าอัตราป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้น

สำหรับในตำบลวัดจันทร์ก็เป็นอีกตำบลที่มีการระบาดอย่างต่อเนื่อง จาก ข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รง.๕๐๖) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสทิงพระ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผู้ป่วยไข้เลือดออก ๒ ราย คิดเป็นอัตราการป่วย ๔๓.๐๘ ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต พบในกลุ่มอายุ ๑๐-๑๔ ปี ซึ่งอยู่ในกลุ่มนักเรียน

จากสถานการณ์ในภาพรวม คาดว่าโอกาสเสี่ยงจะเกิดโรครุนแรง เนื่องจากมีการระบาดของ โรคเกิดในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียงค่อนข้างสูงมาก โรคไข้เลือดมีขลุ่ยกลายเป็นพาหะนำโรค เมื่อมีผู้ป่วยเกิดขึ้น จะมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว ถ้าหากไม่มีการควบคุม ป้องกันหรือทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ประกอบกับสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเพาะพันธุ์ยุงลาย การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกให้ได้ผลสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างจริงจัง จากทุกๆฝ่ายไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดจันทร์ จึงจัดทำโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกบูรณาการแบบยั่งยืนขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. ลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก (DF+DHF+DSS) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของค่านิยมฐาน ๕ ปี ย้อนหลัง (๒๕๕๕-๒๕๕๙)
๒. เพื่อเพิ่มความครอบคลุมของการรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายในโรงเรียนและชุมชน และลดความชุกชุมของลูกน้ำยุงลาย

เป้าหมาย

๑. ลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก (DF+DHF+DSS) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของค่ามัธยฐาน ๕ ปี ย้อนหลัง (๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๒. ร้อยละ ๑๐๐ ของรพ.ส.ต. /โรงเรียน มีค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย CI = ๐

๓. ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน มีค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย HI \leq ๑๐

กลุ่มเป้าหมาย

- หลังคาเรือนจำนวน ๘๖๐ หลังคาเรือน
- โรงเรียน จำนวน ๓ โรงเรียน
- วัด จำนวน ๒ แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๑ แห่ง
- รพ.ส.ต. จำนวน ๑ แห่ง

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่หมู่ที่ ๑ - ๖ ตำบลวัดจันทร์ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

กลวิธีการดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

๑. จัดเวทีประชาคมสุขภาพเพื่อชี้แจงสภาพปัญหา ร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา
๒. จัดทำโครงการ เพื่อขออนุมัติ
๓. จัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการป้องกัน รณรงค์ และควบคุมโรค เมื่อมีการระบาด
๔. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ
๕. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นดำเนินการ

๑. ประชุมเจ้าหน้าที่ อสม.
๒. จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมโรคระดับตำบล
๓. อสม. ร่วมกับเจ้าของบ้านสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายสัปดาห์ละครั้ง และ อสม. ส่งรายงาน

ผลการสำรวจลูกน้ำยุงลายทุกเดือน

๓.๑ รณรงค์ควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกและจัด Big Cleaning Day ในชุมชน ,โรงเรียน,วัด มัสยิด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เพื่อลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ปีละ ๔ ครั้ง (ธค.๕๙ , มีค๖๐ ,มิย ๖๐.,กย.๖๐.)

๔. ให้ความรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นไว้นิล การจัดนิทรรศการและแจกเอกสาร แผ่นพับ

๕. ประสาน อบต.เพื่อพ่นหมอกควันกำจัดยุงตัวเต็มวัยในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ก่อนเปิดเทอม) และในชุมชน (กรณีมีผู้ป่วย)

๕.๑ ใช้สเปรย์ฉีดยุงในบ้านของผู้ป่วยกรณีที่ไม่สามารถพ่นหมอกควันได้ทันที

๕.๒ แนะนำการใช้โลชั่นแก่ผู้สัมผัสร่วมบ้านและในผู้ป่วยที่สงสัยว่าน่าจะป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก ที่มารับบริการที่รพ.ส.ต.

๖. การสุ่มตรวจค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย ในสถานที่สาธารณะและในชุมชน ปีละ ๔ ครั้ง

๗. เฝ้าระวังการเกิดโรคในพื้นที่ โดยควบคุมโรคระดับตำบล และภาคีเครือข่าย พร้อมวิเคราะห์ สถานการณ์โรคไข้เลือดออกและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นประเมินผล

๑. ติดตามผลการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกระดับหมู่บ้าน/ตำบล
๒. รายงานกิจกรรมการสำรวจค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายทุกเดือน
๓. สรุป /รายงานสถานการณ์การเกิดโรคไข้เลือดออก
๔. สรุปและประเมินผลภาพรวมของโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

งบประมาณ

งบประมาณจากเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลวัดจันทร์ จำนวน ๕๔,๔๕๐ บาท (ห้าหมื่นสี่พันสี่ร้อยห้าสิบบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ค่าทรายที่มีฟอส จำนวน ๔ ถึงๆละ ๔,๙๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๙,๖๐๐ บาท
๒. ค่าโลชั่นทากันยุง ขนาด ๖๐ml จำนวน ๔๐๐ หลอดๆละ ๖๐ บาท เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
๓. ค่าสเปรย์ฉีดไล่ยุง ขนาด ๖๐๐ml จำนวน ๔๐ กระป๋องๆละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
๔. ค่าน้ำมันเบนซิล จำนวน ๕๐ ลิตรๆละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
๕. ค่าน้ำมันดีเซล จำนวน ๑๕๐ ลิตรๆละ ๒๙ บาท เป็นเงิน ๔,๓๕๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๔,๔๕๐ บาท (ห้าหมื่นสี่พันสี่ร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

(สามารถถัวเฉลี่ยทุกรายการ)

การประเมินผลโครงการ

๑. ประเมินอัตราความชุกของลูกน้ำยุงลายในพื้นที่ จากรายงานการสำรวจค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย
๒. ประเมินอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จากรายงาน ๕๐๖ เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน ๕ ปี ย้อนหลัง
๓. ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและประชาชน จากการสังเกต ติดตามในชุมชน โดยใช้แบบประเมินการมีส่วนร่วม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ครัวเรือนในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดจันทร์ ปลอดภัยจากลูกน้ำยุงลาย โดยการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาในพื้นที่
๒. สามารถลดอัตราป่วย อัตราตายด้วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่เขตรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลวัดจันทร์

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวสุภาวัลย์ จันทนะ)

ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลวัดจันทร์

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายอลาด อรุณประโยชน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมยศ สักพันธ์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์

